

Verlichting van verduisterde verstanden

Inleiding

“Scientia est potentia.”

Wanneer ik de islamitische gemeenschap zie, in het bijzonder de moslimjongeren, gaat een zwaard door mijn ziel, en de moed zinkt me in de schoenen, maar daarna verdenk ik mezelf van zelfmisleiding, omdat wanhoop afkomstig is van de duivel. De stagnatie en onderontwikkelde van de islamitische gemeenschap is ongetwijfeld geen waan, maar dit hoeft niet te impliceren dat we de moed en hoop moeten opgeven. Het is waar dat we te maken hebben met een groot en ingrijpend probleem, maar de moslims in Europa hebben alle middelen binnen het handbereik waarmee ze de sociaal maatschappelijke ziektes kunnen genezen. Hoewel er hier en daar wat zorgdragende predikers en leermeesters zijn, die de islamitische gemeenschappen zeer nadrukkelijk op hun fouten wijzen, blijft deze bijdrage een haardje bij schuurtje. Er is helaas nog geen consolidatie bereikt onder de moslims omtrent de oplossing van het probleem dat door dit manifest in behandeling wordt genomen. Moslim zijnde, geboren en getogen in Nederland, heb ik mezelf niet kunnen tolereren om een muurbloempje te zijn. Daarom heb ik besloten om met een pathologische analyse dit probleem in kaart te brengen en vervolgens escape te vinden, opdat invloedrijke moslims de moslimjongeren de weg kunnen wijzen naar een goede eindbestemming. De moslimjongeren vallen uiteraard ook onder de doelgroep van dit werk. Het dient voor de moslimjongeren, die in staat zijn dit werkstuk zelfstandig te bestuderen, als een handboek waarmee ze de eerste stappen kunnen ondernemen om een beschaafde en bewuste moslim te kunnen worden.

1

Om de probleemstelling goed te kunnen formuleren, moet er ongetwijfeld een probleemanalyse gedaan worden. De problemen moeten eerst gesignaleerd worden en de mogelijke oorzaken ervan moeten opgespoord worden. Wat zijn dan de problemen van moslimjongeren in Europa, in het bijzonder in Nederland? Deze vraag moet natuurlijk vanuit een islamitisch perspectief onderzocht worden, aangezien het probleem religieus en aangaande moslims is. De kuur van dit probleem is uiteraard ook religieus. De Koran en de Sunna zijn een universele boodschap en bieden een oplossing voor elk individueel en maatschappelijk probleem. Allah, de almachtige, openbaart hierover wat neerkomt op: “O, jullie die geloven! Gehoorzaam Allah en gehoorzaam de boodschapper en degenen van jullie die een gezagspositie hebben. Als jullie over iets van mening verschillen, keer dan terug tot

Allah en zijn boodschapper, als jullie in Allah en de laatste dag geloven. Dat is beter en gepaster voor de laatste bepaling.”¹

De moslimjongeren lijden onder identiteitsverlies. Dit zorgwekkende probleem is veroorzaakt door, respectievelijk, de volgende drie spirituele aandoeningen:

1. Onwetendheid
2. Achteloosheid
3. Doelloosheid

Ik zal in dit manifest deze problemen behandelen en voor elk van deze complicatie een oplossing bieden. Hiermee is mijn doel om de jongeren naar hun ware identiteit te retourneren en om hen bewust te maken van het koranvers dat neerkomt op: “Iedereen zal de dood proeven. Jullie zullen het resultaat pas ondervinden op de dag der opstanding. Wie van het vuur wordt weggehouden en het paradijs wordt toegewezen, zal (met absoluut succes) slagen. Het (vergankelijke) wereldse leven is slechts de (kortstondige) genieting van een (verliesgevend) waandenkbeeld.”²

2

Als men de benodigde kennis over de materie en metafysica in huis heeft, zal er een stuwkracht ontstaan, die de mens forceert om wijs en consequent te handelen. De accumulatie van kennis, zonder wijsheid en goede daden, is net als een wezen zonder ziel. De vergaring van kennis moet dus gepaard gaan met de toename van wijsheid en menselijkheid. Deze twee positieve eigenschappen, teweeggebracht door nuttige kennis, zullen de mens achtzaam en bewust maken over zijn verantwoordelijkheden. Hierop zal hij beseffen dat hij heel nobele doelen heeft waarvoor hij zijn gehele leven zou moeten spenderen en alle waardevolle bezittingen zou moeten opofferen om deze doelen te realiseren. Elke moslim dient in de eerste instantie te werken aan het verwerven van een correcte geloofsleer en een sterke geloofsovertuiging. Vervolgens moet men werken aan zijn gedrag door goede eigenschappen te verkrijgen en slechte eigenschappen te minimaliseren. Daarna moet men zijn uiterste best

¹ Koran, 4:59

² Koran, 3:185

doen om goede daden te verrichten en de verboden te vermijden. Als laatste moet men werken om zich in zijn eigen levensonderhoud en die van zijn familie te voorzien.

Verlossing van onwetendheid

De mens onderscheidt zichzelf van de overige wezens met zijn verstand. Het menselijke verstand is er om de kennis te begrijpen over de schepper en zijn openbaring waarmee de gelukzaligheid in het wereldse leven en het hiernamaals te behalen is. Het is dus van groot belang dat een moslim zijn verstand gebruikt om profijitvolle kennis te vergaren. Dit is zo belangrijk dat de geliefde profeet, vrede en zegeningen zij met hem, toevlucht zocht tegen nutteloze kennis en vermeerdering vroeg voor profijitvolle kennis. Wat is dan profijitvolle kennis? Wat moeten de moslimjongeren studeren en waarom? De moslimjongeren dienen zichzelf in te zetten voor, in ieder geval, de studie van de volgende kennis:

1. Taal
2. Religie
3. Geschiedenis
4. Vakmanschap

De studie van taal is buitengewoon belangrijk, maar desalniettemin verkeert de moslimjeugd, over het algemeen genomen, in taalachterstand. In dit geval heb ik het over de Nederlandse taal. We leven in een Nederlandse samenleving waar de voertaal Nederlands is. Er zijn helaas nog steeds reactionaire islamitische organisaties, die aandringen op het gebruik van de taal van hun herkomst. Zij dienen de Nederlandse taal als voertaal te gebruiken in gemeenschappelijke activiteiten, zoals vrijdagpreken, vergaderingen en allicht het onderwijs, maar dit wordt voor een groot gedeelte niet gedaan, omdat de vorige generaties nog grote invloed kunnen uitoefenen op de organisaties. Dat zijn meestal ook de mensen die de helft van het jaar doorbrengen in het land van hun herkomst. Zij volgen thuis de media en politiek van hun vaderland. De keuze is aan hen, maar om een obstakel te vormen voor de progressie van moslimjongeren in Nederland door hen hun moedertaal op te leggen ten koste van het Nederlands is uitermate onacceptabel. De moslimjongeren, met uitzondering van een minoriteit, zijn de Nederlandse taal niet machtig. Dit is een zorgwekkend probleem van de Nederlandse moslims waarvoor ze veel moeten wikken en wegen, want de schade die de

moslimjeugd oploopt door taalachterstand is hartverscheurend. Onze jongeren spreken alleen het dagelijkse Nederlands waarbij ze met tweehonderd woorden de dag omver werpen. Ze zijn, in de meeste gevallen, niet eens in staat om de krant, radionieuws of een roman op een degelijke manier te begrijpen. Hun denkwereld is beperkt tot een paar honderd woorden. Zulke jongeren kunnen geen brede horizons, creatieve ideeën en sterk denkvermogen hebben. Ze hebben geen gevoel voor details en kunst. Ze zijn niet eens in staat om hun gedachtes onder woorden of in schrift te brengen, laat staan dat ze hun ideeën uitwerken of complexe theorieën snappen. Hoe gaat deze generatie in godsnaam zonder dit inzicht de religie begrijpen en doorgeven aan anderen? Stel je eens voor dat een persoon met een taalcapaciteit van een paar honderd woorden gaat discussiëren tegen een persoon die met duizenden woorden spreekt; wat zal het resultaat zijn? Er is geen twijfel dat taalachterstand het denkvermogen reduceert en het onthoudingsvermogen negatief beïnvloedt. Hoe groter je denkwereld is, des te meer en beter je kunt nadenken en begrijpen. Hetzelfde geldt voor het onthoudingsvermogen, want de inhoud onthouden van een tekst, die je begrijpend hebt gelezen, is waarschijnlijker dan een tekst die je slechts voor de helft hebt begrepen.

Nogmaals, het machtig zijn van de Nederlandse taal is van cruciaal belang voor een generatie met brede horizons. Het gaat hier dus om een proportionele vooruitgang. De islamitische organisaties moeten de nadruk leggen op de Nederlandse taal door de jongeren te stimuleren en de benodigde middelen te faciliteren. De invloedrijke moslims, die het gebruik van Nederlands als voertaal, tegenwerken, moeten afzien van hun belangen, aangezien ze diensengevolge hun positie zullen verliezen in de maatschappij wegens het feit dat ze het Nederlands niet machtig zijn. Thuis moet er ook gewerkt worden aan dit probleem, want de vorige generaties kennen weinig tot niets van de taal. De jeugd krijgt dus het basisniveau, dat door de ouders gegeven moet worden, niet mee waardoor ze al in hun kindertijd taalachterstand oplopen. Dit heeft een grote invloed op de rest van de studieloopbaan van de jeugd. De muziekindrustie en de straattaal hebben ook een negatief effect op de taalvaardigheden van jongeren. Daarenboven zijn moslims behoorlijk nalatig in het lezen van boeken. De moslimjongeren moeten aangespoord worden om romans en informatieve boeken te lezen zodanig dat ze uiteindelijk bevriend worden met boeken. Nu het lezen van boeken ter sprake is gekomen, is het handig om het ook kort te hebben over de manier waarop boeken gelezen moeten worden. Het ongesystematiseerd veelvuldig lezen van boeken biedt geen

oplossing. Er moet een juiste methode gehanteerd worden voor het lezen van boeken. Hier moet echter wel in acht worden genomen dat zelfstudie in islamitische vakken heel gevaarlijk is voor mensen die de basiskennis en de tools in islamitische wetenschappen niet hebben verworven onder begeleiding van een leermeester. Het is mogelijk om boeken in vijf categorieën te verdelen. Er zijn boeken en teksten die niet alleen gelezen moeten worden, maar ook gememoriseerd zouden moeten worden, indien in staat, zoals de Koran, hadith en bepaalde basisteksten geschreven voor verschillende islamitische vakken. Memoriseren is essentieel in het vergaren van kennis. De tweede categorie bevat boeken die regelmatig gelezen moeten worden en steeds opnieuw nadat ze zijn uitgelezen. Dit zijn boeken waar men de rest van zijn leven afhankelijk van blijft, zoals een beknopt traditioneel boek over de voorschriften met betrekking tot het gebed of de uitleg van de Koran (tafsir). De boeken van de derde categorie worden gelezen en vervolgens alleen samengevat. Het boek hoeft niet meer gelezen te worden, maar de samenvatting wel. De boeken van de vierde categorie worden alleen gelezen en tijdens het lezen worden notities gemaakt van de nuttige kennis. De vijfde categorie bestaat uit boeken die globaal worden gelezen door via de inhoudsopgave te kijken naar relevante informatie. Door de lacune in het islamitisch onderwijssysteem besteedt men de meeste tijd aan de boeken van deze categorie, terwijl deze boeken de geringste aandacht verdienen. Het is niet de bedoeling dat elk boek wordt gelezen, want er is weinig tijd, terwijl er veel relevante kennis is die bestudeerd moet worden. Het is ook niet correct om alle informatie in een willekeurig boek als authentiek te beschouwen. Alleen de Koran en de Sunna zijn onfeilbaar, maar deze mogen niet zelfstandig bestudeerd worden door de leek, omdat ze simpelweg alleen correct begrepen kunnen worden door geleerden of gevorderde studenten in de islamitische wetenschappen.

De moslimjongeren moeten zich al in een vroeg stadium bezighouden met poëzie en literatuur waarmee ze hun lees- en schrijfvaardigheid tot excellent niveau kunnen ophogen. Alleen dan is het mogelijk om een hoogbegaafde jeugd voort te brengen. Helaas wordt dit begrip en gevoel voor boeken niet meegegeven aan de jongeren. Hun ambities en skills worden verspild met voetbal, muziek en games. De moslimjongeren zitten tussen twee vuren, omdat ze in huis, straat of moskee als het ware in hun moederland zijn en als ze eenmaal in de buitenwereld terechtkomen, beseffen ze pas dat ze in Nederland leven. Ze voelen zich dus

gedwongen om hun moedertaal ook te kennen en tegelijkertijd het Nederlands te begrijpen waardoor ze uiteindelijk beide talen niet op excellent niveau beheersen. Wij moeten als islamitische gemeenschap goed integreren in de Nederlandse samenleving, maar dit sluit niet uit dat we stevig blijven vastklampen aan de islam en onszelf beschermen tegen assimilatie. Als we een goedfunctionerende jeugd willen, dan dienen we het Nederlands aan de jongeren eigen te maken.

Er is nog een feit en dat is dat taalachterstand een belangrijke oorzaak is van de laagpresterende moslimjeugd op school, in het bijzonder op de middelbare school. Als je niet in staat bent om de uitleg van de leraar of het lesboek te begrijpen, dan kan je ook niet uitmuntende prestaties opleveren. Het taalniveau heeft dus een grote impact op de houding en intellectuele toestand van de jongeren en geleidelijk op hun hele toekomst. Ten slotte speelt taal een belangrijke rol in het begrijpen van de religie, omdat dit de enige echte sleutel is tot de religieuze kennis. De betekenis van de Koran wordt zelfs door middel van de taal gedecodeerd naar onze verstanden. Godsdienstonderwijs in Nederland moet daarom ook in het Nederlands zijn, zodat het begrepen wordt door de jeugd, omdat Nederlands de gangbare taal is en uiteindelijk het best begrepen taal door de jeugd. Het is erg raadzaam voor de moslimjongeren om uiteraard ook het Arabisch te leren, aangezien dit de taal van de Koran is. Dit is echter alleen de bedoeling nadat men het Nederlands op excellent niveau beheerst. Daarnaast is het zeker van uiterst belang om het Engels te kennen, omdat dit de taal van de wetenschap en academische wereld is. Als men eenmaal het Nederlands uitstekend kent, zal het niet moeilijk zijn om een tweede en zelfs een derde taal erbij te leren. De overheidsscholen bieden heel mooie kansen voor de studie van talen. Het Engels wordt al vanaf de basisschool aangeboden en het Arabisch wordt zelfs als keuzevak aangeboden op sommige middelbare scholen als er voldoende vraag is naar het vak. Bovendien zijn er altijd nog islamitische instellingen en koranscholen die het Arabisch onderwijzen. De moslims moeten deze faciliteiten goed benutten door hun kinderen al op vroege leeftijd te motiveren en met discipline te laten studeren.

Taalstudie is in de islamitische traditie erg belangrijk. Zo zijn er overleveringen waarin staat dat de geliefde profeet sommige metgezellen opdroeg om vreemde talen te leren, zoals Syrisch en Hebreeuws. Allah, de almachtige, toont de voortreffelijkheid van de profeet Adam aan de engelen met zijn taalkennis die hij heeft geleerd van Allah. Kijk hoe heerlijk dit wordt beschreven in de Koran:

Hij onderwees Adam de namen van alle dingen en toen liet Hij deze aan de Engelen zien en zei: "Vertel Mij hiervan de namen, als jullie waarachtig zijn." Zij (de Engelen) zeiden: "Verheerlijkt bent U, wij hebben geen kennis behalve van wat U ons onderwezen heeft. U bent de Alwetende, de Alwijze." Hij zei: "O Adam, vertel hun de namen." En toen hij hun de namen had verteld, zei Hij: "Heb Ik je niet verteld dat Ik het onzichtbare in de hemelen en op de aarde ken en dat Ik weet wat je onthult en wat je verborgen houdt?" En toen Wij tot de Engelen zeiden: "Buig (jullie hoofden) voor Adam, (uit respect)!" Toen bogen zij allen (het hoofd), behalve Iblies. Hij weigerde hoogmoedig (omdat hij zichzelf beter vond dan Adam) en werd zo één van de (ongehoorzame) ongelovigen.³

Sommige islamitische geleerden hebben uit deze verzen afgeleid dat taalstudie voortreffelijker is dan het verrichten van extra aanbiddingen! De tweede kennis waar de moslimjeugd op moet focussen, is uiteraard de kennis over de islam. Zonder een goed begrip van de islam kan er geen bewuste en menselijke moslimjeugd voortbestaan. Het is daarom aan de bevoegde moslims om een kwalitatief en continuerend islamitisch onderwijs te faciliteren. Bij dit onderwijs is het belangrijk dat er wordt ingespeeld op de behoeften van de jeugd. Zowel de verplichte religieuze kennis als de overige profijtvolle religiekennis moeten onderwezen worden aan de jongeren. De islamitische geloofsleer, voorschriften, gedragsleer, en een basisbegrip van de Koran en hadith vormen grofweg een groot deel van dit onderwijs. Uiteraard moeten de jongeren de voorschriften van de rituelen kennen waarmee ze hun taken jegens Allah kunnen nakomen, maar er moet ook nadrukkelijk onderwijs gegeven worden in wat *halāl* en *ḥarām* is. Er moet dus islamitische rechtsleer onderwezen worden zodanig dat alleen de relevante onderwerpen worden gedoceerd waaraan de jeugd behoeftig is. Deze voorschriften moeten niet gewoonweg onderricht worden waardoor er alleen maar droge theorie overblijft, maar de voorschriften moeten onderbouwd worden met koranverzen en

³ Koran, 2:31-34

profetische overleveringen en daarenboven gekoppeld worden aan een concreet voorbeeld uit het dagelijkse leven. De reden voor de onderbouwing van de voorschriften is dat er bij de jeugd meer motivatie en bewustzijn wordt gecreëerd, omdat ze dan weten waarom ze een bepaalde regel moeten nakomen. En een concreet voorbeeld uit het dagelijkse leven zorgt ervoor dat het voorschrift beter blijft hangen bij de jongeren en maakt de stof tevens toegankelijker voor ze.

Het onderwijs moet niet alleen bestaan uit droge kennis. Er moet bewustzijn en godvrucht ingeboezemd worden. De jeugd moet wijs worden gemaakt over thema's zoals evolutietheorie, homoseksualiteit, bedekking, muziek, mode en soortgelijke onderwerpen waarmee ze hun weg kunnen vinden in deze seculiere samenleving. Het religieuze onderwijs moet een sterke relatie bouwen tussen de moslimjongeren en de goddelijke openbaringen. Er moeten tafsir en hadith lessen gegeven worden aan de jongeren op hun niveau. Hiermee zullen ze een opgeladen gevoel en een sterke ratio verwerven met een zoetige wijsheid erbij. Zodoende zal de zoetheid van het geloof geproefd worden waarmee het mogelijk wordt om de band met Allah te onderhouden. Om tot dit resultaat te kunnen komen, moeten de jongeren aangemoedigd worden om religieuze kennis te vergaren. De jeugd moet aan zijn oren knopen dat de eerste openbaring van de Koran met het bevel 'Lees!' begint. Bovendien is het alleen met kennis mogelijk om Allah te leren kennen en van hem te vrezen. Hiernaar wordt verwezen in een koranvers dat neerkomt op: "Van zijn dienaren vrezen Allah slechts de kennisdragenden."⁴ In een alomvattende hadith zei de geliefde profeet:

Wie een pad bewandelt waar hij opzoek is naar kennis, een pad van paden der paradijs zal hem vergemakkelijkt worden. Waarlijk, de engelen leggen hun vleugels neer voor de student van kennis wegens de tevredenheid van Allah met hem. Waarlijk, de geleerde, voor hem vraagt alles in de hemelen en aarde vergiffenis, zelfs de vis in het midden van de zee. Waarlijk, de voortreffelijkheid van de geleerde boven de aanbidders is zoals de voortreffelijkheid van de vollemaan boven de overige sterren. Waarlijk, de geleerden zijn de erfgenamen van de profeten. Waarlijk, de profeten legateren

⁴ Koran, 35:28

geen dinars of dirhams,⁵ maar ze legateren enkel kennis. Wie daarvan pakt, heeft een groot aandeel gepakt.⁶

De metgezellen hebben de waarde van kennis heel goed gevat. Daarom zei Abu Darda: “Als ik een koranvers zou vergeten en niemand anders zou kunnen vinden die mij het vers kon laten herinneren, behalve een man in Jemen, dan zou ik ongetwijfeld ernaartoe reizen.” Zo zijn er voorbeelden uit het leven van de metgezellen, zoals Jabir ibn ‘Abdillah al-Ansari, die voor één hadith lange afstanden hebben afgelegd. ‘Abdullah ibn Mas’ud zei: “Bij degene die geen deelgenoten kent, er is geen koranhoofdstuk in Allahs boek nedergedaald, behalve dat ik het beste weet waar het is nedergedaald. Er is geen vers van Allahs boek nedergedaald, behalve dat ik het beste weet over wie het is nedergedaald. Als ik iemand zou weten die meer kennis dan ik heeft over Allahs boek, dan zou ik naar hem reizen zolang hij te bereiken is met kamelen.” Deze schone zielen zijn de modelmatige generatie voor alle volken na hen. De moslimjeugd dient leringen te trekken uit deze nobele dienaren. De ouders en onderwijzers dienen regelmatig voorbeelden te geven uit het leven van de vrome voorgangers. Nogmaals, deze kennis moet gepaard gaan met wijsheid en vroomheid. De Joodse geleerden hadden veel kennis gekregen van Allah, de almachtige, maar deze kennis gaf hen geen profijt, omdat het niet geconverteerd werd naar wijsheid en vroomheid. Daarom beschrijft Allah, de almachtige, hen met wat neerkomt op: “De gelijkenis van hen wie de Thora te dragen is gegeven en haar daarna niet hebben willen dragen, is als de gelijkenis van de ezel die boeken draagt.”⁷ Kennis zonder aanbidding en goede daden is eerder een gif, dan een kuur. Men moet leven om uiteindelijk te handelen en niet om te weten.

De derde kennis is geschiedenis. De moslimjongeren weten niet wat hun ware identiteit is en wat hun voorouders hebben betekend voor de wereld. Nog tot twee eeuwen terug hebben de moslims de koers van de mensheid bepaald. De grootste bijdrage aan de mensheid is door de moslims geleverd. Zij hebben de vrede op de aardbodem gecultiveerd. Na de inquisitie in het voormalige islamitisch Spanje werden mensen geforceerd om christen te worden en in het

⁵ Oude munteenheden.

⁶ Abu Dawu, *al-Sunan*; Tirmidhi, *al-Sunan*; Ibn Maja, *al-Sunan*; Darimi, *al-Sunan*. De overlevering is *ṣaḥīḥ* verklaard door Ibn Hibban en Abu Bakr ibn ‘Arabi en *ḥāsen* verklaard door Hamza al-Kinani, zoals vermeld in *Faṭḥ al-bāri*, vol. 1 p. 60.

⁷ Koran, 62:5

geval dat ze weigerden, werden ze bedreigd met verbrand te worden. Aan de andere kant hebben we een moslimprins in de geschiedenis, namelijk Fatih Sultan Mehmed II, die garant stond voor de Joden en christenen toen hij Istanbul veroverde en kondigde aan dat hij degenen zou verbranden die de rechten van niet-moslims zouden schenden. De geschiedenis toont ons een tal aan voorbeelden waaruit blijkt hoe beschaafd en filantropisch de moslims waren. Bovendien kunnen we vele lessen trekken uit de gebeurtenissen in het verleden. Dat is ook de reden dat een belangrijk gedeelte van de Koran de historische gebeurtenissen aan de kaak stelt. We kunnen een waarschuwing derivieren uit de geschiedenis door de gebeurtenissen in het verleden goed te bestuderen. Op deze manier kunnen we onze handelingen vergelijken met de historische gebeurtenissen waarmee we het kwade kunnen vermijden en het goede kunnen overnemen.

Kortom, we kunnen het belang van geschiedenis als volgt motiveren:

1. Het traceren van de ware identiteit.
2. De voorbeeldige personen en verschijnselen kennen om het vervolgens als maatstaf te kunnen nemen.
3. De kwaadardige en afgekeurde personen en verschijnselen kennen om niet dezelfde fouten te maken.
4. Het heden kunnen begrijpen en interpreteren. De ontwikkelingen in de geschiedenis hebben de huidige toestand bepaald. Bij het kennen van de historische ontwikkelingen verwerft men diep inzicht met betrekking tot de huidige situatie.
5. Een goed begrip van de historie schenkt de capabiliteit om juiste en nuttige aanwijzingen te geven voor de toekomst.

Betreuenswaardig is het dat de studie van de islamitische geschiedenis wordt verwaarloosd door de moslims. De moslimjongeren weten bijna niets over hun eigen geschiedenis. Dit is een zorgwekkend gebrek dat identiteitsverlies als gevolg heeft. De biografie van de profeten en vrome voorgangers moet zorgvuldig onderwezen worden aan de jongeren opdat ze weten wie ze als voorbeeld moeten nemen. De mens is geneigd om iemand als rolmodel te hebben. Als wij de juiste rolmodellen niet kunnen laten zien aan de jongeren, dan zullen ze voetballers, artiesten, rappers en zelfs criminelen als voorbeeld nemen. Dit is dan het moment

dat we onze jongeren verliezen. Allah, de almachtige, kondigt aan in de Koran dat we de vromen moeten navolgen: “Dat waren degenen die Allah heeft rechtgeleid, neem dus een voorbeeld aan hun leiding.”⁸

In de studie van islamitische geschiedenis vormt de bestudering van de biografie van de geliefde profeet Mohammed de essentie. Hij is ons belangrijkste voorbeeld. Allah, de almachtige, openbaart wat neerkomt op: “Er was voor u in de boodschapper van Allah schoon voorbeeld voor wie hoopten op Allah en de laatste dag en Allah veelmaals gedachten.”⁹ Zijn leven is zo veelzijdig en diepgaand dat zowat alle vraagstukken van het leven beantwoord kunnen worden met zijn levensverhaal. Hij is niet alleen een modelmatige mens en moslim, maar bijvoorbeeld ook een modelmatige vader, echtgenoot en leraar. Dit is echt indringend. Hoeveel levensverhalen zijn er die zo alomvattend en effectief zijn? Het is niet voor niets dat Allah, de almachtige, hem als profeet en voorbeeld heeft uitverkoren voor de mensheid. Laten we dan de jongeren dit vruchtbare leven niet ontnemen.

Ten slotte moeten de moslimjongeren goed begeleid worden gedurende hun studie op school. Het doel is om ervoor te zorgen dat ze uiteindelijk een bepaald vak kunnen beoefenen. Dit is essentieel voor de toekomst van de jeugd. Ze moeten een functionerend onderdeel worden van de samenleving om hiermee een meerwaarde te kunnen zijn. Bovendien maakt het beoefenen van een vak financieel onafhankelijk. Hiermee zullen ze in staat zijn om een gezin te stichten en dit te onderhouden, aangezien het gezin de essentie van een maatschappij vormt, is dit cruciaal voor een ideale samenleving. Het vak kan op elk niveau zijn, van praktijk tot wetenschappelijk onderwijs. Elke mens is anders en zijn intellectuele niveau ook. Het is daarom een vorm van dwaasheid om van een persoon te verwachten om een universitaire studie te doen, terwijl hij geen aanleg heeft voor een studie waarbij langdradige colleges en academische teksten worden bestudeerd. Het is waarschijnlijk dat zo iemand heel handig is en eerder is geïnteresseerd om te werken met zijn handen. Dit is andersom precies hetzelfde. De jongeren moeten studeren en doen wat ze kunnen en leuk vinden. Enerzijds zijn er jongeren

⁸ Koran, 6:90

⁹ Koran, 33:21

die arts willen worden en mentaal ook in staat zijn om dit te verwezenlijken, anderzijds zijn er weer jongeren die dat niet aan kunnen, maar die heel goed een automonteur kunnen worden, omdat ze het leuk vinden. Sommige anderen zijn weer goed in handel. Meestal gaan de interesses ook gepaard met de capaciteiten. We zien helaas jongeren die een bepaalde opleiding volgen door de sociale druk. Ze voelen zich gedwongen, door bijvoorbeeld hun ouders, om keuzes te maken waar ze geen of weinig interesse voor hebben of niet in staat zijn te verdragen wegens onvoldoende intellectueel vermogen. Vervolgens zal deze persoon verscheidene problemen oplopen gedurende zijn studie waardoor hij depressief wordt en niet meer goed functioneert. Bovendien wordt hij overbelast waardoor hij veel meer aandacht en energie moet gebruiken om het te kunnen overleven. Hierdoor houdt hij geen tijd en energie meer over om de benodigde aandacht te geven aan zijn religieuze en sociale taken. In vele gevallen lopen ze studievertraging op waardoor ze in ernstige financiële en psychologische problemen terecht kunnen komen. Daarom dienen we onze jongeren goed in te lichten en te begeleiden, opdat ze juiste keuzes maken tijdens hun studieloopbaan.

12

Het is essentieel voor de moslimjongeren om te specialiseren in een bepaald vak waarmee ze een pragmatisch en onafhankelijk individu worden dat op een legitieme wijze zijn brood verdient. Allah, de almachtige, openbaart wat neerkomt op: “O jullie die geloven! Eet van de wettige zaken waarmee Wij jullie voorzien hebben en wees Allah dankbaar, als Hij alleen het is Die jullie aanbidden.”¹⁰ Daarenboven moedigt Allah ons aan om te werken: “Als het vrijdagsgedebet voltooid is, verspreid jullie dan over het land en zoek de overvloed van Allah, en gedenk Allah veelvuldig, hopelijk zullen jullie welslagen.”¹¹ Hij openbaart ook wat neerkomt op: “Hij is Degene Die de aarde voor jullie begaanbaar heeft gemaakt. Wandelt dan over haar zijden en eet van Zijn voorzieningen. En tot Hem zal de herrijzenis zijn.”¹² Hij openbaart ook wat neerkomt op: “Allah heeft de handel toegestaan en de rente verboden.”¹³ Ten slotte prijst Allah, de almachtige, mensen die werken en handeldrijven, maar hun religieuze taken niet verzaken: “Mannen die niet door handel en niet door verkoop worden afgeleid van de overdenking van Allah en (ook niet van) het onderhouden van de gebeden en

¹⁰ Koran, 2:172

¹¹ Koran, 62:10

¹² Koran, 67:15

¹³ Koran, 2:275

van het geven van armenbelasting. Zij vrezen voor een dag waarop hun harten en hun ogen zich omkeren.”¹⁴ Het is overgeleverd van de geliefde profeet dat hij heeft gezegd: “Waarlijk, dat men een touw draagt en brandhout verzamelt en vervolgens deze afzet bij de markt en verkoopt waarmee hij (financieel) onafhankelijk wordt en zich in zijn eigen levensonderhoud voorziet, is beter voor hem dan dat hij bedelt van mensen en gegeven of afgewezen wordt.”¹⁵

Als men kijkt naar het leven van profeten, dan zal hij zien dat zij ook een beroep uitoefenden om hunzelf en hun familieleden te onderhouden, maar dit deed niets verminderen van hun toewijding en trouw aan Allah. Het gematigd streven naar hetgeen profijt levert van het wereldse, wat tevens wettelijk toegestaan moet zijn, is dus iets anders dan het liefhebben van het wereldse. Allah, de almachtige, openbaart wat neerkomt op:

O zonen Adams neemt uw tooi mede bij ieder bedoord en eet en drinkt maar weest niet overmatig Hij bemint niet de overmatigen. Zeg: Wie heeft verboden verklaard de tooi van Allah die Hij voortgebracht heeft voor zijn dienaren en de deugdelijke dingen die tot levensonderhoud dienen? Zeg: Op de Dag der Opstanding is dat alleen bestemd voor hen die geloofd hebben tijdens het nabije leven. Aldus zetten Wij de tekenen duidelijk uiteen voor lieden die weten. Zeg: Slechts heeft mijn Heer verboden verklaard de zedeloosheden de uiterlijke en de innerlijke en de zonde en de ongerechtvaardigde begeerte en dat gij tot genoot geeft aan Allah dat waarvoor Hij geen gezag nederzendt en dat gij over Allah zegt wat gij niet weet.¹⁶

13

Hij openbaart ook wat neerkomt op: “En zoek te verwerven onder wat Allah u gegeven heeft het latere verblijf en vergeet niet uw taak in het nabije leven en handel wél zoals Allah aan u wél-gehandeld heeft. En streef niet naar verderf op de aarde. Allah bemint niet de verderfbrengers.”¹⁷ De geliefde profeet zei: “Maak jullie kleding aangenaam en jullie vervoermiddelen goed.”¹⁸ Moslims verspillen geen tijd en benutten deze door continu bijdrage te leveren aan de gelukzaligheid van de mensheid en aan een succesvolle

¹⁴ Koran, 24:37

¹⁵ Ahmad ibn Hambal, *al-musnad*; Bukhari, *al-ṣaḥīḥ*; Muslim, *al-ṣaḥīḥ*.

¹⁶ Koran, 7:31-33

¹⁷ Koran, 28:77

¹⁸ Ahmad ibn Hambal, *al-musnad*; Hakim, *al-mustadrak*; Abu Dawud, *al-sunan*. Dit is een passage uit een langere hadith.

samenleving op de aardbodem. Daarom zei de profeet ook: “Als het leven van één van jullie vergaat, terwijl hij een stuk plant heeft in zijn hand, laat hem dit planten.”¹⁹

Institutionalisering van dit concept

Om het zo rendabel en invloedrijk mogelijk te maken, is het van belang om dit concept te converteren naar een institutioneel systeem. Hiermee ontstaat een gestandaardiseerd systeem dat als een geoliede machine zal functioneren. Deze institutionalisering kan heel makkelijk op informele manier, maar het moet noodzakelijkerwijs in formele settings opgezet worden opdat het effectiever en grootschaliger kan dienen. Enkele uren in de week in een koranschool of moskee islamitisch onderwijs geven, is geen oplossing. Naast het feit dat dit te weinig is, geeft dit de jeugd ook niet de mogelijkheid om de zuurstof van een islamitische sfeer in te ademen. Om het onderwijs zo optimaal mogelijk te maken, dienen de jongeren dagelijks langdurig onderwijs te volgen zoals ze dat nu moeten doen aan christelijke of seculiere scholen. We hebben genoeg islamitische basisscholen, althans waarmee we het kunnen overleven, maar dit hoeft niet te betekenen dat er geen nieuwe bij moeten komen. Er is omtrent dit onderwerp een ander gevoelig punt, met name de kwaliteit en discipline, uitsluitend wel vanuit een religieus perspectief. Dus hoe wordt het islamitische onderwijs gegeven en in hoeverre worden de islamitische wetten gehanteerd? Dit zijn vragen die door neutrale experts onderzocht en beoordeeld moeten worden, maar dit discussiepunt even terzijde, want er is een ander probleem dat relatief belangrijker is, namelijk het gebrek aan islamitische middelbare scholen en het beroepsonderwijs. Dit zijn de instituties die verantwoordelijk zijn voor het onderwijs en opvoeding van de meest kritische en gevoelige leeftijdscategorie. Wat hebben de moslims gedaan voor de oplossing van dit zorgwekkende probleem!? Hoe hebben wij deze behoefte over het hoofd gezien!? De moslims hebben alle middelen tot hun beschikking om de oplossingen hiervan te bewerkstelligen. Er moeten binnen enkele jaren tientallen islamitische middelbare scholen en middelbare beroepsscholen als paddestoelen uit de grond komen. De nadruk wordt op de basisscholen gelegd, terwijl we

¹⁹ Ahmad ibn Hambal, *al-musnad*. De overlevertaars ervan zijn betrouwbaar verklaard door Ibn Hajar al-Haythami in *Majma' al-Zawā'id*, vol. 4 p. 63.

meer behoeftig zijn naar middelbare scholen en middelbare beroepsscholen met een islamitische achtergrond. De docenten moeten nauwkeurig geselecteerd worden en deze scholen moeten met seksesegregatie onderwijs verzorgen. In deze leeftijdscategorie kan de jeugd niet geconcentreerd studeren op school. Er ontstaan hele gevaarlijke spirituele aandoeningen bij de jongeren, zoals liefde en pervers gedrag. Als we een eervolle en schaamtevolle jeugd willen, dan moeten we seksesegregatie toepassen vanaf 7 jaar. De geliefde profeet zei: “Beveel jullie kinderen het gebed als ze zeven jaar zijn. Sla hen hiervoor (met een pedagogische tik in geval dat ze niet bidden) als ze tien jaar zijn. Scheid hen uit elkaar in hun bedden (slaapkamers).”²⁰

Bovendien moeten de leerlingen van de islamitische scholen de religieuze kledingvoorschriften hanteren. De dames mogen noch aanstootgevende of strakke kleding dragen noch hun privé delen of sieraden zichtbaar maken. Hetzelfde geldt voor de heren. Deze regels van seksesegregatie tot kledingvoorschriften zijn vaststaande regels van de islam en zijn niet vatbaar voor discussie of vernieuwing. Nu zullen we ongetwijfeld geconfronteerd worden door bepaalde moslims, die geen onderscheid kunnen maken tussen integratie en assimilatie en onvoldoende kennis hebben over de islamitische wetgeving. Zij zullen beweren dat zo een islamitische school niet past in de Nederlandse samenleving en daardoor onmogelijk is om het te realiseren. Ik verwijs deze mensen naar een bestaand voorbeeld in Amsterdam, namelijk Cheider. Dit is een orthodox Joodse school voor basis- en voortgezetonderwijs. Op deze school wordt aan jongens en meisjes apart lesgegeven en men houdt zich strikt aan de regels van de orthodoxe leer. Bij de opening van de school waren er prominente Nederlanders aanwezig. Het gebouw van deze school werd geopend door prinses Margriet. De school bestaat uit een peuteropvang, basisonderwijs, voortgezetonderwijs en speciaal onderwijs. Al op hun vierde jaar leren de kinderen het Hebreeuwse alfabet. Op een later stadium bestuderen ze de Thora, de Joodse wetten, Misjna, Talmud en de Joodse geschiedenis. Ze krijgen zelfs de mogelijkheid om het Aramees en Jiddisch te leren. Vakken zoals biologie, geschiedenis en literatuur worden vanuit de Joodse visie behandeld waardoor het lesmateriaal voor die vakken wordt gecensureerd.

²⁰ Abu Dawud, *al-sunan*.

Er moet onmiddellijk een initiatief worden genomen door de bevoegde moslims om een soortgelijk onderwijssysteem op te zetten waar de jeugd in een islamitische sfeer en cultuur op hoge kwaliteit onderwezen worden door gedegen docenten met goede lesmaterialen. Naast de strikte hantering van de religieuze voorschriften is het ook van essentieel belang om een strenge discipline te handhaven. Er moeten disciplinecommissies zijn die niet alleen controle uitvoeren op de kwaliteit, maar ook de benodigde maatregelen en sancties toepassen. Er moeten duidelijke huisregels zijn waar iedereen zich aan moet houden. Deze scholen moeten tevens goede relaties onderhouden met de ouders van de leerlingen, maar ook met het politiebureau en de gemeente. Kortom, de verlossing ligt voor een groot gedeelte in het islamitisch onderwijs. Tot zover is de kuur van onwetendheid behandeld. Hiermee kan dit grote probleem opgelost worden. Hierna gaan we verder met de behandeling van achteloosheid.

Verlossing van achteloosheid

Dit probleem is eigenlijk al gedeeltelijk opgelost met de verlossing van onwetendheid. Dit is echter niet voldoende om deze ziekte volledig te genezen. Er is nog een aantal factoren dat een rol speelt bij de genezing van deze ziekte:

1. De ware aard van het wereldse inzien.
2. Veelvuldig aan de dood denken.
3. De gebeurtenissen in het hiernamaals overpeinzen.

Zolang een moslim deze drie factoren niet in acht neemt, kan hij geen bewuste en vrome moslim worden. Dit zijn de beweegredenen van een moslim. Het wereldse leven is tijdelijk. Het niet beseffen van dit feit veroorzaakt onbewustzijn en luiheid. De mens is dan geneigd om zich bezig te houden met vermaak en bevrediging van de lusten in plaats van voorbereiding op het hiernamaals. Allah, de almachtige, openbaart wat neerkomt op: “Meende u soms dat Wij u slechts in lichtvaardigheid geschapen hebben en dat u niet tot Ons teruggevoerd zou worden?”²¹ Hij openbaart ook wat neerkomt op: “Gezegend is Hij in wiens macht het

²¹ Koran, 23:115

koningschap is en die machtig is over alle ding die geschapen heeft de dood en het leven om u te beproeven wie uwer het schoonst is in bedrijf. Hij is de Geweldige, de Vergever.”²² Hij openbaart wat neerkomt op: “Meent de mens soms dat hij onopgemerkt gelaten wordt?”²³ Hij openbaart wat neerkomt op: “Wie een heilzaam werk verricht hij zij man of vrouw en hij is gelovig die zullen Wij eens een zalig leven als vergelding geven en hun zullen Wij hun loon vergelden voor het beste wat zij bedreven.”²⁴ Hij openbaart wat neerkomt op: “Zij die niet hopen op de ontmoeting met Ons en zich tevreden stellen met het nabije leven en daarin berusting vinden en ook zij die onachtzaam zijn voor Onze tekenen diegenen hun bestemmingsoord is het Vuur voor wat zij vergaarden.”²⁵ Hij openbaart wat neerkomt op: “Zij die ongelovig zijn en afhouden van de weg Allahs hun daden doet Hij te loor gaan. Maar zij die geloven en heilzame werken verrichten en geloven in wat is nedergezonden op Mohammed en dat is het wezenlijke vanwege hun Heer aan hen scheldt Hij hun slechte daden kwijt en hun staat maakt Hij zalig.”²⁶ Hij openbaart wat neerkomt op: “Wij hebben wat op de aarde is tot een toisel voor haar gemaakt opdat Wij hen zouden beproeven wie hunner het best handelt. Maar Wij zullen waarlijk wat op haar is tot een barre hoogte maken.”²⁷ Hij openbaart wat neerkomt op: “Schoonschijnend zijn gemaakt voor de mensen de liefde tot de begeerlijkheden zoals vrouwen en zonen en opgestapelde stapels van goud en zilver en welgemerkte paarden en kuddedieren en akkerland. Dat is de bate van het nabije leven. Maar Allah tot Hem is de schone inkeer.”²⁸ Hij openbaart wat neerkomt op:

Weet dat het nabije leven slechts spel is en beuzeling en opsiering en pralerij onder u en wedijver in aantal van bezittingen en kinderen. Het is gelijk aan een regenval waarvan de wasdom de ongelovigen bekoort daarna echter verdroogt deze zodat gij haar geel ziet worden en daarna worden het stoppels. Maar in het latere leven is hevige bestraffing en vergeving en welbehagen vanwege Allah. En niets anders is het nabije leven dan de genieting der verleiding. Haast u voorwaarts tot de vergeving van uw Heer en een Gaarde waarvan de breedte is als de breedte van de hemel en de

²² Koran, 67:1-2

²³ Koran, 75:36

²⁴ Koran, 16:97

²⁵ Koran, 10:7-8

²⁶ Koran, 47:1-2

²⁷ Koran, 18:7-8

²⁸ Koran, 3:14

aarde die gereed is gesteld voor hen die geloven in Allah en zijn boodschapper. Dat is de genade van Allah die Hij geeft aan wie Hij wil. Allah is de geveer van ontzaglijke genade.²⁹

De profeet zei: “Bij Allah, het wereldse vergeleken met het hiernamaals is niets anders dan de gelijkenis van wat één van jullie met zijn vinger in de zee doopt. Laat hem kijken naar hetgeen terugkomt.”³⁰ Dus als iemand zijn vinger in de zee doet en vervolgens eruit haalt, hoeveel water resteert er op zijn vinger? Hoe weinig is dat water op zijn vinger vergeleken met de zee? Op dezelfde manier is het wereldse leven zo weinig en waardeloos vergeleken met het hiernamaals. De profeet passeerde een keer met zijn metgezellen langs een geit zonder oren die dood was. De profeet zei: “Wie van jullie zou deze willen voor een dirham?” Ze zeiden: “Wij willen die niet eens voor niks!” De profeet zei: “Bij Allah, het wereldse leven is waardelozer voor Allah, dan dit (kadaver) voor jullie is.”³¹ We moeten goed beseffen dat dit wereldse leven een tijdelijke verblijfplaats is waar we onze trouw en liefde jegens Allah moeten bewijzen. De dood kan elk moment komen waardoor er geen herkansing meer mogelijk is. Allah, de almachtige, openbaart wat neerkomt op: “Iedere ziel zal de dood proeven.”³² Hij openbaart ook wat neerkomt op: “Waar u ook bent, zal de dood u bereiken ook al waart u in sterkgebouwde torens.”³³ De profeet zei: “Vermeerder de herdenking van datgene wat de lusten vernietigt.”³⁴ Dus het denken aan de dood breekt de lusten af. Dit heeft weer als gevolg dat achteloosheid wordt verdelgd. Hoe meer je aan de dood denkt, des te meer je motivatie en bewustzijn krijgt voor het hiernamaals. Het denken aan de dood en het hiernamaals is daarom een belangrijke taak. Allah, de almachtige, zegt ook wat neerkomt op:

En keert in tot uw Heer en doet overgave aan uw Heer voordat de bestraffing tot u komt want daarna zult gij niet geholpen worden. En volgt het schoonste wat tot u nedergezonden is vanwege uw Heer voordat de bestraffing tot u komt, onverhoeds terwijl gij het niet vermoedt voordat een ziel zegt: O hoe beklemd voel ik mij door het verzuim dat ik ten aanzien van Allah heb gepleegd en

²⁹ Koran, 57:20-21

³⁰ Muslim, *al-ṣaḥīḥ*.

³¹ Muslim, *al-ṣaḥīḥ*.

³² Koran, 3:185

³³ Koran, 4:78

³⁴ Tirmidhi, *al-sunan*.

doordat ik tot de spotters behoorde. Of voordat zij zegt: Zo Allah mij had rechtgeleid zou ik behoren tot de vrezenden. Of voordat zij zegt ten tijde dat zij de bestraffing ziet: Zo ik een kans had zou ik behoren tot de wél-handelenden. Ja, Mijn tekenen waren tot u gekomen doch gij hebt ze voor leugen verklaard en gij hebt u verhovaardigd en behoorde tot de ongelovigen. En op de dag der opstanding zult gij hen zien die over Allah gelogen hebben met zwartgemaakte gezichten. Is er niet in jahannam een bestemmingsoord voor de hovaardigen? Maar Allah zal hen die vrezen redden door hun vrijwaring te verschaffen. Niet zal hun kwaads overkomen noch zullen zij bedroefd zijn.³⁵

De eindbestemming wordt bepaald op basis van het wereldse leven. Als men in het wereldse leven de Koran en Sunna als maatstaf heeft gehanteerd, dan zal hij met de toestemming van Allah toegang krijgen tot het paradijs. Anderszins zal hij veroordeeld worden tot de hel. De mens is zwak en is niet eens in staat om zijn hand boven het vuur te houden. Hoe kan een verstandige persoon het risico nemen om in aanmerking te komen voor het hellevuur. Allah, de almachtige, openbaart wat neerkomt op: “O degenen die geloven, vrijwaart uzelf en uw aanverwanten voor een vuur waarvan de mensen en de stenen de brandstof zijn waarover gesteld zijn ruwe en verschrikkelijke engelen die Allah niet ongehoorzaam zijn in wat Hij hun beveelt en doen wat hun bevolen is.”³⁶

Verlossing van doelloosheid

Als iemand geen passie heeft voor iets, dan is hij op dat gebied gedoemd tot falen. De bekende moslimsocioloog Ibn Khaldun behandelt dit principe uitvoerig in zijn populaire werk *al-muqaddima*. Dit is tevens bekrachtigd door Mustafa Naima, de prominente bureaucraat en historicus van het Ottomaanse Rijk. Hij schreef in zijn historisch werk dat doelloosheid logischerwijs leidt tot losbandigheid en nalatigheid. Dit resulteert weer in luiheid en als gevolg hiervan ontstaan er ontaarding en degeneratie. De val van een rijk of staat gebeurt zelfs op deze manier, laat staan het individu of de maatschappij. Doelloosheid is dus een groot probleem. Allah, de almachtige, openbaart in de Koran wat neerkomt op: “Bij de tijd!

³⁵ Koran, 39:54-61

³⁶ Koran, 66:6

Waarlijk, de mens lijdt zeker verlies, behalve degenen die geloven en goede daden verrichten en elkaar aansporen tot de waarheid, en elkaar aansporen tot geduld.”³⁷ Hoe kan een moslim die deze koranverzen hoort of leest nog beweren dat hij geen doel heeft in dit leven? De geliefde profeet, vrede en zegeningen zij met hem, zei: “De slimmerik is hij die zichzelf ondervraagt en werkt voor het leven na de dood. De zwakkeling is hij die zijn lusten laat achtervolgen door zijn ego en (onterecht) hoopt op Allah.” In een andere hadith is gekomen dat de geliefde profeet, vrede en zegeningen zij met hem, zei: “De sterke moslim is beter en geliefder bij Allah dan de zwakke moslim, maar in beiden is er goedheid. Ambieer wat jou profijt geeft! Vraag hulp van Allah en wees geen zwakkeling. Als iets jou overkomt, zeg dan niet gelijk: ‘Als ik dit deed, zou het dit of dat zijn.’ Maar zeg dan: ‘Allah had het zo gewild. Hij deed wat Hij wilde.’ Waarlijk, (het woord) ‘als’ leidt tot de handeling van satan.” Zodoende heeft de geliefde profeet ons gemotiveerd om hard te werken voor onze nobele doelen en om door te zetten. In de betekenis van de bovenstaande koranverzen zweert Allah, de almachtige, op de tijd. Dit duidt erop hoe belangrijk planning is in het leven van de moslim. Bovendien moet de moslim zijn leven vullen met goedheid, zodat hij geen tijd meer overhoudt voor kwaadheid. Daarom zei de supergeleerde Muhammad ibn Idris al-Shafi’i: “De tijd is een zwaard. Als jij hem niet snijdt, dan snijdt hij jou.”

Conclusie

Het is niet eenvoudig om moslim zijnde een goede balans te onderhouden tussen islamitisch activisme en statische idealisatie van de islam. De eerste wordt meestal gehanteerd door degenen die een ideologische houding hebben ten opzichte van de islam, maar zij gaan helaas de mist in als het gaat om de praktijk. Hun drijfveer is dat de islam toegepast moet worden, maar dan worden ze misleid door letterlijkheid en oppervlakkigheid en vallen ze in extremisme. Zij zijn een typisch voorbeeld van degenen die de regen schuwen en in de sloot vallen. De tweede excessieve houding wordt aangenomen door degenen die louter een culturele betrokkenheid voelen bij de islam. Hierdoor zijn ze snel ontvankelijk voor externe invloed en buitensporige reform in islam. Het gaat dus steeds over de problematiek van het ontberen van de gulden middenweg. Dit komt weer door gebrek aan kennis. Hiermee komt

³⁷ Koran, 103:1-3.

nogmaals vast te staan hoe belangrijk de ontwikkeling van het intellectuele vermogen is voor de moslims, maar wel parallel aan de hantering van de Koran en Sunna. De methodologie als middel speelt dus een cruciale rol in het achterhalen van de ultieme waarheid en het naleven van de ideale islam. De Ottomaanse geleerde Molla Khusraw schreef het volgende principe in zijn gezaghebbende werk *Mir'āt al-uṣūl* op het gebied van *uṣūl al-fiqh*: “Het bereiken van het doel is niet mogelijk zonder de juiste middelen.”

